

ПИТАННЯ ДО ЕКЗАМЕНУ З ІСТОРІЇ УКРАЇНИ
2023/2024 навчальний рік.

1. Історична наука в Україні: типологія, принципи пізнання, проблеми розвитку.
2. Проблема Трипілля як об'єкт наукових досліджень та публічних дискусій в контексті давньої історії України (кінець XX – початок XXI ст.).
3. Кочовики в історії України: сармати і сарматизм.
4. Ранньосередньовічна Українська держава: поступове формування чи створення представниками князівської династії.
5. «Повість временних літ» про Хрещення Русі: історичне джерело, проблеми інтерпретації тексту.
6. Другий Литовський статут: створення, вплив на суспільні відносини в Україні.
7. Формування шляхти в Україні та її вплив на українське суспільство (XV – XVII ст.).
8. Український козак як національний символ і міф.
9. Українські землі у складі Речі Посполитої (1569-1647 рр.): особливості соціально-економічних процесів.
10. Полемічна література в житті українського суспільства кінця XVI – початку XVII ст.
11. Індивід і суспільство: Петро Могила в політичному і культурному житті 30-40-х років XVII ст.
12. Визвольна війна під керівництвом Б. Хмельницького: уявлення українського суспільства про цілі боротьби.
13. Переяславська Рада 1654 р.: сутність події, історичні міфи XIX-XX ст.
14. Березневі статті 1654 р.: зміст, проблеми інтерпретації.
15. Гадяцький трактат: причини укладання, зміст, історичне значення.
16. Руїна: криза Української козацької держави (60-80-ті рр. XVII ст.).
17. Україна і Крим: історичні уроки протистояння та взаємодії (XVI – XVIII ст.).
18. Гетьман Іван Мазепа: історичні міфи і реалії (кінець XVII – початок XVIII ст.).
19. Гайдамацький рух в історії України: соціальна складова, політичний вимір.
20. Національно-культурне Відродження кінця XVIII – першої пол. XIX ст. як суспільне явище: українські особливості.
21. «Історія Русів»: політичний памфлет чи перша історія України.
22. «Закон Божий. Книга буття українського народу»: характеристика головних положень.
23. Тарас Шевченко: оцінка суспільно-політичного значення творчості поета.
24. Реформи місцевого самоврядування в українських землях: особливості проведення та наслідки реалізації (друга половина XIX – початок XX ст.).
25. Соціально-політичний портрет українського селянина (друга половина XIX – початок XX ст.).
26. Формування української інтелігенції як соціальної верстви (друга половина XIX – початок XX ст.).
27. Особливості становлення робітничого класу в Україні в умовах наздоганяючої модернізації (друга половина XIX – початок XX ст.).
28. «Листи на Наддніпрянську Україну» М. Драгоманова про завдання українського національного руху.
29. Іван Франко про шляхи досягнення незалежності Україною в статті «Поza межами можливого»
30. Програми УСДРП, УНДП та УДРП про шляхи вирішення аграрного питання.
31. Програми УСДРП, УНДП та УДРП про політичний статус українських земель: порівняльна характеристика документів.
32. Становлення системи українських друкованих ЗМІ (кінець XIX – початок XX ст.).
33. Михайло Грушевський: роль у формуванні національної ідентичності.
34. Сергій Єфремов як публіцист.
35. Євген Чикаленко: підприємець, меценат в сфері видавничої діяльності.

36. Становлення українського політичного руху в Російській та Австро-Угорській імперіях: порівняльна характеристика (друга половина XIX – поч. XX ст.).
37. Війна більшовиків проти УНР (кінець 1917- початок 1918 р.): причини, політичні технології, наслідки.
38. Українська Держава 1918 р.: продовження чи крок назад української революції.
39. Національно-демократична революція 1917-1920 рр. в Україні: здобутки, наслідки, уроки.
40. Конституція УНР (1918 р.): модель розвитку демократії, уроки для сьогодення.
41. Павло Скоропадський «Спогади» – про формування державного апарату та політичного курсу Української Держави.
42. Симон Петлюра: політична діяльність доби української революції (1917-1920 рр.):
43. Україна і СРСР: історія входження, еволюція статусу УСРР.
44. Микола Скрипник: символ тоталітарного режиму чи націонал-комуніст.
45. М. Хвильовий «Україна чи Малоросія?»: про шляхи розвитку української літератури.
46. Форсована індустріалізація 1930-х рр. в Україні та формування модерного українського суспільства.
47. Влада і суспільство в тоталітарну добу: специфіка взаємин (на прикладі Постанови ЦК ВКП(б) та РНК СРСР про хлібозаготівлі в Україні, на Північному Кавказі та в Західній області 14.12.1932 р.).
48. Воєнно-політична ситуація в Україні в часи Другої світової війни.
49. Політика пам'яті про Другу світову війну в Україні (друга половина XX – початок XXI ст.).
50. Українська повстанська армія: за матеріалами сайту «Українська правда».
51. Україна на міжнародній арені (друга половина XX ст. – початок XXI ст.)
52. Політичне життя в Україні в (1945-1991 рр.).
53. Еволюція системи освіти в УРСР (1945-1991 рр.): українізація, русифікація, суспільна функція.
54. Українська література в культурному житті УРСР (1945-1991 рр.).
55. Книга І. Дзюби «Інтернаціоналізм чи русифікація?» про політику українізації та становище української культури у 1950-1960-ті рр.
56. Петро Шелест про суспільно-політичне життя України 1960-1970-х рр. Інтерв'ю журналу «Київ», квітень 1989 р.
57. Соціально-політичний портрет українського дисидента 1950-1980-х рр.
58. Радянська людина як суспільний феномен в УРСР (1960-ті – 1991 рр.).
59. Проголошення незалежності України: причини, діяльність політичних сил по її здобуттю та закріпленню (1990-1992).
60. Питання Європейського вибору України: дискусії та дії 1990-х – початку XXI ст.
61. Вячеслав Чорновіл: дисидент, публіцист, політик.
62. Обговорення російсько-української війни в медіапросторі сучасної України.
63. Нове прочитання історії та подолання міфів: розмова В. Портнікова та С. Плохія 24.08.2023 р. (www.youtube.com/watch?v=ZBU4KrBfVKA).

Зразок білету екзаменаційного завдання

1. Ранньосередньовічна Українська держава: поступове формування чи створення представниками князівської династії. *12 балів.*
2. Особливості становлення робітничого класу в Україні в умовах наздоганяючої модернізації (друга половина XIX – початок XX ст.) *12 балів.*
3. Петро Шелест про суспільно-політичне життя України 1960-1970-х рр. Інтерв'ю журналу «Київ», квітень 1989 р. *16 балів.*